

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznega 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dohijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači narocniki pa kalendar za polovično ceno. Narocajo i plačajo se na upravnosti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajatec: Klekli Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravnštvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30%. popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dva setipet redi 5 Din. više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1'50 D., v Poslanom 2'50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglaše od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Nadmaksimumi — siromaki.

Kak se pogubnosna nevihta žene vroči letni den prek poli, prinašajoč nesrečo, tak se je razneseo pred kratkim za naše agrarne interesente strahoviti glas, da nešterni zgubijo na imanji grofa Szaparyja zemlo. Kak na vsej drugi veleposestvaj v Prekmurji, so tudi na sobočkom dobili takzvani nadmaksimum. Maksimum se imenuje tista največja količina zemle štero si lehko veleposestniki po agrarnem zakoni obdržijo, ka od toga več majo je nadmaksimum. Poglednimo si te nadmaksimume od bliže.

Navadno je dovolijo na veleposestvi zato, da na nji gojijo naprave, štere naj bi bile za gospodarstvo kakšega kraja hasnovite. Ali pa že obstoječi nadmaksimumi tudi tem namenom služijo? — Ne!

Na beltinskem veleposestvu majo vse mogoče nadmaksimume. Za njo je nihano več kak 500 plügov zemle. Pa kde kaj hasnovitoga povlejo i gojijo? V Nemčaki je zemeljogojna postaja, za štero je država vzela 190 plügov zemle. I ka gojijo? Približno 7 plügov zemle obdelavljeno v te namen, vse ovo pa nevemo kakši hasek ide. Kakši hasek ma teda naš polodelavec od tej nadmaksimumov? Ali resan gojijo na nji živino, da bi zbogšali pleme? Ne! Nego na vsakom je par brumnih sokolov, da pridejo na ta način do zasluga. Zato narod prav pravi, da je to sokologojna postaja, pa ne semeno i bikogojna postaja.

Ali ma veleposestnik kaj od tej nadmaksimumov? Doždajšnja kušnja kaže, da veleposestnik mora zdržavati te naprave i to košta ne malo.

Kaj pa država? Nedopustno je, da bi si država prisvojala pravico jemati zasebno lastnino, i na toj delati naprave, šterih glavnih namen je, da razločne politične eksponente postavi v službo. Či siromakom ne trbe zemle, naj ostane v rokaj lastnika, či pa trbe naj jo dobi proti primernoj odškodnini siromak. Edino neogibno splošno dobro da pravico oblastem, da omejijo pravico zasebne lastnine. Doždajšnji nadmaksimumi pa ne služijo splošnomu dobrom. Zato so nedopustni. Vlada naj raj splaća veleposestnikom najemnino, štero plačajo agr. interesenti, ne ka je šče z nadmaksimumi plačuvati.

Pa povejmo, da bo nadmaksimum v M. Soboti resan služilo svojemu nameni, najmre,

da bodo na njem gojili lepe plemenske fajte i s tem zbogšavali našo živinorejo. Zakaj pa so na to ne prle mislili, kda so delili zemlo? Zdaj, kda je siromak začeo dobleno zemlico redno obdelavati, zdaj se njemi ista v krej jemle. Či je ministrstvo mislilo, da de melo ljude vekši hasek od toga, či več zemle v kuper ostane, zakaj je ne to v začetki napravilo. Ali se ne pravi to, jemati delavnimi ljude veselje do dela? Ali se ne pravi to jemati ljudem spoštovanje do zakona?

Da se nam vse te misli vjavijo v glavo, pa se nemremo obraniti edne misli, najmre Sobočancem je ravno tista vlada vzela zemlo, vu šteroj so sedeli radičovci i radikali, za štere naši Sobočanci živejo i merjejo. Sad svoje zaslepljenosti že čutijo, Nemec pa pravi: Wem ist nicht zu raten, dem is nicht zu helfen, po naše: Što ne sprime tanača, tistomi se nemre pomagati. To si naj sobočki agrarni interesenti na čelo zapisejo. Sobočanci zapomlite si, demokratje so prosili za nadmaksimum, radičovci so ga pa dovolili.

Pred volityami i zdaj.

Nahajamo se v težkom gospodarskem položaju. Celo vodilni može našega političnega življenja priznavanje, da idemo v tom pogledi namesto naprej — nazaj. Vsi, ki ljubijo domovino i si želijo lepe, zadovolne i srečne države, s teškim srcem gledajo na gospodarsko zbetevanje naše države.

Naša stranka, štera je zrasla iz duše slovenskoga naroda i si postavila za svoj program vse potrebe, štere nosi narod v sebi i do šteri ma od Boga dane pravice, je delala vsikdar na tom, da se naš gospodarski stališči ozdravi. Zato vsikdar zdignola glas i protestirala, kda je vidila, da se godi Sloveniji krivica. Največja krivica pa se nam godi pri nametavanji davkov.

Najfundamentalnejša pravica vsakoga državljanega je, da je pred zakonom ednaki z drugimi državljanimi i da se njemi pravično nalagajo bremena, vsakom po njegovojo plačilnoj moći. Vsaki ma pravico, da njemi dače ne jemlejo telko, da se njemi nebi splaćalo delati, ar bi državna blagajna odnesla vekši deo njegovi trudov. To so vodila, po šteri delajo poslanci naše stranke tam dol v Belgrad. Njihov

boj je trdi i njihova žilavost je sijajna. Z žilavim delom kažejo, opominajo, da se nam godi krivica. Ne malo je ravno njihovo zaslujenje, da je finančni minister, toti malo, pa venda nekako omilo dajatvi.

V svojem tolmačenji je finančni minister 27. mnočega meseca povedao, da še nekako velka plačila s tem zmenšati, da se pri soli cena zniža za pol dinara, da vso trošarino za riž, sveče i kavin frank odpravi. Poleg tega se zmenšajo tudi takse za pogodbe pri negibajočem imanji od 2 procenta na 1 i pri gibačem od 6 procentov na 4. Ar so kaštige za nezadostne takse malo preostre, se iste znižajo za dve tretjini. Podelijo se tistim, ki so s plačivanjem dač zaostali, male olajšave, da lehko na več rat brezi interesa plačujejo. Pri plačivanju zaostani dač bodo davčne oblasti jemale tudi priznanice, štere je ljude dobilo za odvzetih 20 procentov pri žigosanji (štemplanji) prvejšnji penez. To so olajšave, štere je finančni minister spričao v osnovu zakona i velko vupanje je, da je tudi poslanci sprimejo, kda do zakon sklenjavali.

Pri toj priliki je govorio naš poslanec Pušenjak. Ostro je protestiral proti krivičnoj obremenitvi slovenski davkoplăčevalcov. „Potrebno bi bilo, da bi se v proračuni znižale tudi dače za Slovenijo, ar so te pretirano visike. Zavolo neznosni dač davkoplăčevalci propadajo. Znižanje bi bilo potrebno zavolo toga, ar plačuje Slovenia poleg Vojvodine največ dače . . . V leti 1925.-26. je na priliku Slovenija plačala dače na poslovni promet 46 milijonov dinarov, Srbija samo 38 milijonov. Invalidskoga davka Slovenija 30 milijonov, Srbija 23 milijone . . . Zahtevamo, da se kempirle zednacijo dače po celoj državi i da se Sloveniji olejšajo neznosna dačna bremena. To zahtevajo obvupne razmere kmetijstva, obrti trgovine in industrije (fabrike) v Sloveniji, ar so licitacije i žakucije na dnevnom redi.“

Vsaki človek bi čakao, da se vladi nasprotne stranke pridružijo tem pravičnim zahtevam poslanca Pušenjaka. So se tudi, ove vse, samo zastopniki edne stranke so se odstranili, da njim ne bi trbalo proti glasati. Ne zada, da mučimo da se godijo narodi krivice, nego trbe protestirati s tem, da se glasa proti krivicam. Ta stranka, štera je ne mela niti edne reči proti tem krivicam, je samostojna demokratska, štero za žive mrtve ponuvelo g. Koder. — Bakovčarje,

se ešče spominjate, kda je te gospod hodo okoli kortešerat, kak so se njemi vusta cedila od samoga znižanja dač. Zdaj naj spraviča delo svoje stranke!

Dolinčaroni pa je demokratisko blaženstvo obetao nekši Preininger pa Hajdinjak. Celo tak daleč je v ednom mestu šla demokratska kortešacija, da so obetali, ka bo vsaki polodelavec meo v nedelo za obed kokota. Se zna, či si ga sam skrmi ali kupi. Drugoč pa le opitajte demokratske korteše, zakaj se vsikdar zmuznejo, kda trbe pravice ljude zagovarjati.

NEDELA.

po trejkralj peta. Evangelij je spisao sv. Mataj v 13. poglavji od 24. do 30. vrste. „Nebeskovo kraljestvo je podobno človeku, ki je sejao dobro seme na svojo njivo“

Pomen evangelija je očiven. Njiva je človekova duša, sejač, ki seja dobro seme, je Bog. Dobro seme so milosti, nazvezene bože istine i sploj vse, ka nam Bog deli po svojoj sv. Materi cerkvi.

Prvokrat je sejao nebeski Sejač seme bože miloščev v njivo te, kda je vdehno prvomi človeki nemrtvno dūšo. Pa komaj je začela rasti setev, je hudi dūh že posejao vmes svojo luliniko i zadavo z njov dobro setev. I od te, pa do Kristusa je žalostno izgledala boža njiva. Kristus pa je s svojim odrešilnim delom na novo obdelao božo njivo, nam dao nove žitnice nebeskoga krščanskoga navuka i miloščev.

Že pri sv. krsti neskončno dobrotna boža roka seja prvo seme v dūšo. V posvečajočoj milošči zasija dūša i se prerodi na novo življenje. To življenje pa mora roditi tudi dober sad, to je dobrata dela za nebesa. I glejte nova prilika za nebeskoga Sejača, da seja v naše dūše. Davle nam zrnca pomagajoče miloščev šter nas vodijo i nagiblejo, da dobra dela začinjamо nadaljavljemo i srečno dovršavljemo.

Delo božega Sejača pa še preprečiti hudi dūh. Kak hitro spadne dobro zrno v dūšo človeka, je že še hudi vničiti. Hitro je kredi s ščetaljom svojega skušavanja, seja i se trudi, da zavadi v nas dobro setev. Zato pa stojmo na straži! Ne pustimo niednoga dobrega dara bože miloščev mimo nas! Sprimimo opomine, štere nam Bog s svojim razsvetlenjem šepeče na dūšo i ne pustimo, da je zaglubi kričeči i grešen svet! Kristus sam nas opomina: „Verüsstijte i molite, da ne pridete v skušavanje.“ (Mat. 26, 41.)

Nova vlada.

Volitvi v oblastne skupščine so pokazale, da je ljudestvo v našoj državi tak razpoloženo i stanovitno pr svoji strankaj, či bi se naskori vršile volitve v državno skupščino, bi ne prišlo gledoč na moč posamični stranki, do nikši velki sprememb. Zato so volitvi bile izključene.

Pri zadnji volitvaj je Radič začeo radikale jako napadati, ar so prej oni krivi, da je v Vojvodini on ne dobo več voutumov. Politični krogi si s toga neso dosta nikaj dali. Navajeni smo bili, da Radič dosta guči, pa nikaj do konca ne spravi. Dostakrat je napadao radikale, s šerimi je sedo pri ednom stoli v vladi. Včasi je prišlo za volo njegovoga güča do toga, da je vlada ostavila svojo službo, največkrat pa je Radič vse nazaj vzeo, kda je prišeo v Beograd i sprijao vse, ka so radikali pred njega postavili.

Za državo pa je bilo to tako škodljivo. Trbalo bi nove zakone sklenjavati, da se z njimi kempre ozdravijo naše gospodarske rane, pa je bilo nemogoče. Vladne stranke so se vsikdar bojuvale med sebov i vso svojo moč porabile v tom boji, država pa je vejnola i nazadovala.

Pa to pot je prišlo do istine. Radičevci so pri ednom glasanji v skupščini dali glase proti vladi, v šeroj so sedeli njihovi ministri. Nato je vlada podala ostavko.

Trbalo je postaviti novo vlado. Naročeno je bilo to delo prvejšnjem ministru predsedniku Uzunoviči.

Pogajanja so se vršila to pot preci hitro. Z Radičom se je ne pogajao, ar je nezmožen za politiko šteri bi šla naprej i kaj dosegnola. Tudi s samostojnimi demokrati (Zerjavovimi) se je ne pogajao; na račun so prišli samo Davidovična stranka, naša Slov. ljudska stranka, Jovanovičev klub i Nikič. Z Davidovičovimi zastopniki so se pogajanja razbila. G. Ni-

kič je izjavo, da bi sprijao ministrstvo za rudo i šume, či je to ne mogoče, potom nede šo v vlado, vendar jo bo podpirao. Tak so vlado postavili radiči i naša stranka. Ministri so sledeči:

Predsednik vlade: Nikola Uzunovič, zunanjji minister: dr. Niko Perič, notranji minister: Boža Maksimovič, finance: dr. Bogdan Markovič (izven parlamenta), trgovina: namestnik Milan Simonovič, javne zgradbe: inž. Dušan Sernek, vere: Miša Trifunovič, socialna politika: dr. Andrej Gosar, agrarna reforma: Milan Simonovič, vojska in mornarica: general Hadžič, izenačenje zakonov: dr. Vasa Jovanovič, pravosodje: dr. Milan Srškič, šume in rudniki: Krsta Miletič, poljedelstvo in vode: dr. Fran Kulovec, narodno zdravje: dr. Slavko Mitrič, promet: general Svet. Milosavljevič, pošte in brzojav: Milorad Vujičič, prosveta: Velja Vukičević.

Trije ministri dr. Franc Kulovec minister za polodelstvo, dr. Andr. Gosar za socialno politiko i Dušan Sernek sa javna dela so iz naše stranke.

Nova vlada ma namen spraviti najprvle proračun pred poslance, neto pa več drugi zakonov.

Zanimivo pri zadnjem postavljanju vlade je to, da je Uzunovič ne stopo s samostojnimi demokrati niti pogajanja, čiravno, ka bi jako radi v vlado šli, kak so to delali vsikdar, dokeč so ešče pri radikalaj v milosti bili.

G L A S I.

Slovenska Krajina.

— Agrarnim fnteresentom naznanjam, da se je okrožni agrarni urad preselo iz dozdajšnji prostorov na Koroškoj cesti v Strosmajerjevo ulico štev. 6. v Maribori. To si naj zapomlijo vsi, ki bi kaj meli na tom uradi za opraviti, ali bi se na njega v pismi šteli obrnoti.

— Šteri zakon za zborovanje naj bi valao v Sloveniji, to pitanje je bilo

zadnjič pri najvišnjem sodišči v Zagrebi, pri tak zvanom »stoli sedmice«. I sodišče je odločilo da stari avstrijski zakon, dokeč ne dobimo novoga. Kelko kolobocije dela ta okolščina, da se v vsakem koti države inači sodi ji nazadnje ljude nevejo česa bi se držali!

— **Velika Polana.** Dne 19. januarja se je vršo pri nas shod Slabostojne demokratske stranke v občinskoj gostilni. Na shod je prišlo blizu 80 volilcov, šteri so radovedni bili na govor g. Pivka. Da se je pa gospodi Pivki znan mrzilo pelati po polanskem blati pa je poslao kandidata 4. Škrinjice gospoda Hajdinjak Antona, kovača iz Odranc, da so oni nekaj vkljup znosili našo zdajšnjo politiko, štero mi bole poznamo kak gosp. Hajdinjak, da je nej dobra, in da veliko porcijo plačujemo. Drügoga so nam nikaj ne novoga povedali, ešče to so teško vkljup spravili. Gospod Hajdinjak! Či bi tak jako radi bili poslanec (követ) v oblastnoj skupščini (zdaj tak nikaj nega za vas) te morete pri prihodnji volitvaj bole biti v politiki podkovani, ve ste kovač. Nej ka, da bi mogli praviti naš: Prekmurje, te ste pravili „naše Prekrit“, pa imenovati autonomijo, te ste pravili, da mi po Vašem mišlenju nikdar ne dobimo autonomije. Se zna, autonomije ne želimo, dobimo pa prle ali sledi autonomijo, či bote Vi vsikdar kandidirali pri demokratskoj stranki, zato ka nam vi dosta nebote zaprek delali, či bote všešerom tak gučali. Vörjete, ka mi imamo v našoj slavnoj Polani takše šolare, ka znajo, da je srez bivši járaš, pa ne ka ste Vi pravili, da je srez vármege? Zapomnite si dobro, da je oblast bivši vármege!

Vörjete, ka so se ljude z Vas smijali, da so domo šli? Gosp. Hajdinjak! Bole bi bilo če bi se vi drgoč postavili k svojem nakvali, pa takša kola napravili, kak premnoče leto za razstavo v Ormož. Zagvišno bi se s tistim lejko postavili, pa bi več vredno bilo, kak Vaši govori po shodaj!

Škoda za čast g. Hajdinjak!
(Vsa čas Polančarom za njihovo odločnost! Uredništvo.)

— **Hotiza.** V najlepšemi spomini nam ostane 16. januar toga leta. Ta den nas je obiskao žžkovski orlovske odsek; dečki so prišli s svojov dobro izvežbanov godbov, dekle pa so predile igro »Izgubljeni raj«, šteri se dobro obnesla. Zbrano je bilo gotovo pol Hotize, tak da so meli ljude v velikoj šolskoj sobi komaj prostora. Kak so bili gledalci navdušeni, se je videlo iz toga, da se od igralcov skoro neso mogli ločiti. Nazadnje so zapeli Orli in Orlice nekaj lepi pesmi, nato je godba zaključila prireditve z orlovske himnov. Tak so videli Hotizanci, kak je mogoče pripraviti veselje vore brez pitja i plesa. Med domačov mladinov pa se čuje, da šejo tudi oni nasleduvati žžkovsko mladino i šejo ustanoviti orlovske odsek. To je tako razveseljivo znamenje, Bogdaj, da bi se tudi naskori zgodilo.

— **Küpšinci.** Na našem volišči sta dva po vsoj sil. štela voliti, čiravno sta ne bila zapisana v volilni imenik. Se zna, da sta bila oba brumna demokrata, zato je nekši Titan, ki je nindri na pošti, šteo povsoj sili, da dobita kruglice i ta volila. Ti si je dobro zapomniti, za 7 let vse prav pride.

— **Sobota i njene gaoge.** „Račkec nekda“, si je zgučao Dolinc, kda je zapazo, da v M. Soboti stoji soha na vsakom križopotji. Nato je prišlo vkljuper več Dolincov i so vgonjavali, ka pomenijo te sohe. „Reko Marko, ka je to?“ Na zadeje so odišli. — Šli so pa mimo nevarni soj tudi Goričanci. »Adam, je stverj, ka poveš, zaka nūčajo ete sohe?« Adam je hodo okoli i hodo, pa njemi je nikaj spomenega ne moglo priti v glavo. Naenok se njemi zblisne: „Oha, ga že mon! Štef, to so gaoge.“ »Ne resan, vej pa pa v Soboti ne vesijo ludi, ka bi na vsakom križopotji morali gaoge postaviti.« Adam pa je li svojo naprej dro: „Nej prijateo, kajsteč boš pravo,

Romanje v Rim.

Blži pri katakombaj se vidi čudna zidina. Okrogla je kak Angelški grad, na vrhi pa je odrezana pa ma streho ravno. To je grob Cecilije Metelle. Ar ma odznotra lepe prosto re so jo spremenili v mali muzej, v šterom so nameščene starine iz Appijske ceste.

Appijska cesta je bila v starom Rimi znamenita. Vodila je Južno Italijo, kama je meo rimske trgovce največ trgovski zvez. Na obe stranej ceste so pokapali Rimljani svoje pokojne. Ar pa so cintori po rimski zakonaj bili prosti od vsakoga nasilja, zato so odlični Rimljani radi hodili se na sprehod, da se njim je ne trbalo bojati, ka bi je kakši razbojniki napadnoti, ka se je celo v najbole obludenij vulicaj Rima večkrat zgodilo.

Ešče prle kak se pride do katakomb, stoji na levo mala cerkvica takzvana »Domine, quo vadis« po naše „Gospod kama ideš?“ Legenda pravi, da je sv. Peter apostol, kda so ga v njegovom držgom prebivanji v Rimi iskali, šteo pobegnoti z Rima. Že beži po varnoj Appijskoj cesti, kda ga sreča prikazen Kristusova. Zamišleni i spretrašeni apostol Peter se zgledne i vidi Gospoda pred sebov, da se

pašči v varaš. Stopi pred njega i gropa: »Gospod, kama ideš?« »V Rim, da me znova križajo.« Peter je zarazmo reči, se povrno, da so ga zgrabili i po njegovoj lastnoj želi križali vzglavički, ar se je ne meo za vrednoga, da bi trpo na isti način kak Kristus.

Od katakomb smo se podali k cerkvi sv. Ivana v Laterani. Pravijo, da je bilo to prva javna cerkev rimske katoličanov. Konstantin Veliki, rimske casar, šteri je dao sloboščino sv. Matricerkvi, je tū meo svoje hrame, šteri so se zvali Laterani. Tüodnet ma cerkev svoje ime. Cesarovo hišo sta pa Melchiades i za njimi Silvester I. spremenila v svetišče i ešče z novim zidanjom povekšala, počasi se je razvila v zdajšnjo velko cerkev. Cerkev ma zvünredno prijazno pročelje. V preddvorji na levom konci stoji podoba Konstatina Velkoga, šteri so najšli v njegovoj kopališčici. Cerkev sama ma 5 ladij i je duga 87 metrov.

Radovednost tühinca potegnejo na sebe lepe podobe apostolov v glavnoj ladji. Ešče lepša pa je 2. kapela v desnoj stranskoj ladji. Ober oltara je kamena podoba, šteri predstavlja jemanje Kristusa s križa. Umetnik Tenerani bi pač ne mogeo lepše vdehnati v mrtev kamen občutke Kris tusovi lüblencov, kak je to včino. Ne-

kelko naprej od te kapelice je na steni ostanek slike, šteri kaže papo Bonifaca VIII. kak razglasajo 1. 1300 odpustke za prvo jubileumsko leto.

V glavnem oltari na sredini cerkvi majo shranjene vnože znamenite ostanke svetnikov. Pod tem oltarom, kde so prvejšnje čase papovje pogosci mešivali, čuvajo glavi sv. Petra i Pavla. Pomolili smo nekako na č. sv. apoštola, nato pa nadaljavali ogledavanje za oltarom konec srednje ladje, šteri je zidan v polkrogi i se imenuje takši dokonček cerkvene ladje „apsida“.

Na obe strane zbüdijo pazlivost krasne orgle. Tiste na severnoj strani so najstarejše orgle v Rimi. Poleg tej visi zastava, šteri je III. Ivan Sobieski, poljski kralj vzeo Törkom v bojni pri Beči l. 1683. Ščista odzaja je na steni podoba napravlena iz pisani kamenčekov iz leta 1290. Odzgora je Odkupitev v nebeskoj diki, pod njim križ, v šterom je vloženi dosta dragi kamnov. Od vnožja križa zvira vretina, iz nje pa pijejo jelenje pa ovce. Lepa podoba i lepši pomen. Vretina pomeni milošč, štere nam je Kristus s trpljenjem i smrtjo spravo, jeleni i ovce pa so duše, štere se z miloščami napajajo. Na oba kraja križa so podobe svetnikov: Marija, sv. Peter i

Paveo itd. Zanimivo je to, da so sv. Frančiška i sv. Antona Padovanskoga napravili za polovico menšiva kak druge. Stem so šteli pokazati njihovo poniznost. Po opravljenoj pobožnosti, smo se paščili, ar je bilo že kesno zadvečara, da si ešče pri toj priliki poglednemo edno znamenitost bliži cerkvi.

Ta znamenitost je kapelica „Scala Sancta“ »Svete stube.« V toj kapelici najmre je 28 stub, po šteri so židovje Kristnsa vlekli pred Pilatuša. Stube je sv. Helena dala pripelati v Rim. Prle kak do tej stub prideš, ti spadneta pred oči na obej stranej mramor. podobi Kristus i Judas pa Kristus s Pilatom. Tū je bila velka stiska. Čudno, da so romarje bili z vekšega sama gospoda. Navada je, da romarje po tej stubaj idejo klečeč gor. Na vsakoj stubi molijo »Oča naš . . .« pa »Molimo Te Kristus . . .« kak pri nas pri križnoj poti. Na štiraj mestaj je z glazvinov pokrito mesto, kama so prej spadnole 4 kaple krvi Kristusove. Pobožno ljudstvo küşuje ta mesta. Preci trčna je ta pot, pa tudi dosta zadoščenja da, ar čuti dūša, da hodi po mestu, po šterom je hodo Kristus, kda je šo na največšo pot, na pot, šteri nam je spravila vsem zveličanje.

(Dale).

to so gaoge. Vidiš kakša lepa vajat z drotu, špule i na konci hakeo.“ Oba Goričanca sta jo hitro odčakila na Goričko, tak sta se zbojala gaog v M. Soboti. — Drugi ljudje pa pravijo da prej Soboti naskori dobi okrožno sodišče i do te gaoge potrebne. Istina pa je, da te sohe, štere spominajo na srednjeveške gaoge, ne delajo časti sobočkim vulicam.

— Volitveni paperki. Tak je venna nindri ne bilo živo na den volitev kak ravno v Črenovci. Što je ne mogeo peški priti so ga pripelali. — Ednomi staromi človeki, predstavnik radikalne škrinjice ponudo 3 svinjske želodce, či v njihovo škrinjico vrže kruglico. Pa je bilo vse zaman. — Velki smej je mela volilna komisija, kda so odprli radikalno škrinjico pa so notri najšli zalečnike, kak ovoleto v Bratonce.

Znano je, da naš poslanec za obl. skušino g. pleb. Faflik jako radi pomagajo svojim okolčarom, tudi či so evangeličanci. Po volitvaj bi se radi prikūpili g. poslanci i so se eden za ovim njim omiljaveli rekši: „Gospod plebanoš, jes ka smo mi oblastali? Jaz sam tudi na nji dao kruglice“. Tak ji je prišlo eden za ovim 7. v njihovo škrinjici na voliči v Križevci pa so bile samo 3 kruglice. Znamenje, kakši skažlivci so te vrste ljudje.

— Čuden ftiček je bio pred kratkim v m. sobočkoj bolnici. Prišeo je i proso za sprejem i se vodao za Maksa Gosnika. Pravo je, da spada med kotrige nekšega nemškoga športnega društva pa ide peški iz Hamburga v Carigrad. Delao se je trudnoga i proso, da bi mogeo končbar tri dni v bolnici počivati. Sprijali so ga i ar je resan meo nekšo hibo, so ga obdržali par tjednov. V bolnici je bio Nemeč, šterom je zmišleni Gosnik pripovedavao, da je na nekšega krala šteo bombo vrčti i se je njemi ne posrečilo. Se zna, da je debelo lagao. Njegov nemški tovarš pa je ne mogeo jezika za zombi zdržati i je povedao upraviteljstvi bolnice, štero je naznanih zadevo orožnikom. Kda so ga orožniki prijali, pa se je zvedilo, da je ne bombe metao i se ne piše Maks Gosnik, nego se piše Rudolf Korošec i je kriv, da je nindri v Šabaci na davčnom uradi ponevero okoli 600 jezer dinarov. I siromak Maksi se je preselo z bolnice v temnico.

Država.

— Prenaglo se je. V Zagrebi je eden moški prehitro skočo z vozečega tramvaja (cestne železnice) i je spadno pod kola, štero njemi je obe nogi pod kolenom zdržgal.

— Nepremišlenost. V Zagrebi se je edna deklica igrala z nabitim revolverom. Naenok obrne cev proti brati, potegne kokoteka i krugla je zadela brata na šinjeki. Kda je sestra vidla, ka je brat vklip spadno, je napelala revolvo k sebi i se v roko strelila.

— Dugi post. Naši vojaki se ešče spominajo na smuče (ski) s šterim so se vozili po snegu v svetovnoj bojni. Človik si na noge pritrdi dva metra duge i podlan šorke senavke i se pele z njimi v dolino, tak ka je kmica pred očmi. Niščerna gospoda maju to kako radi.

S takšimi sankami sta se nedavno šla dva vojaka vozit na visike

planine. Kda sta že visiko gor bila, je začela divjati v bregaj strašna snežna nevihta. Dijaka sta se pred njov skrila v edno pastirske kučo. Celi 6 dni sta bila tam i se postila z malo hrane, štero sta mela s sebov. Kda njima je že za goler šlo, sta se napotila dol. Prišla sta na edno mesto, kde sta ne mogla ne naprej niti nazaj. Na kričanje sta se dozvala z nekšimi obmejnimi stražari, šteri so jiva rešili.

— Poparila se je edna kuharica v Mariboru z mlekom tak, ka so jo morali v bolnico odpelati.

— Graj mesto kruglice. Nekak je pri zadnji volitvaj pri Sv. Juriji v Slov. goricaj pusto namesto kruglice graj v demokratsko škrinjico. Demokrati so pa zahtevali, da se naj to grahovo zrno tudi računa za votum. Demokratom pač vse prav pride.

— Ljutomer. Pretečeno nedelo je bio naš prostoren katoliški društveni dom pali ednak nabito pun. Igrali so »Dekle z biseric, krasno zgodovinsko igro iz časov, kda si je krščanstvo začelo osvajati svet. Igralci so poprek prav dobro rešili svoje vloge; posebno pa moramo pohvaliti Mirjam, štera je naravnoc umetniško podala svojo težko vlogo. Prijetno so nas iznenadili tudi izredno lepi kostumi (oblec s prvi časov krščanstva) i sijajna scenerija.

— Cezanjevci. Pokopali smo Magdičovoga očo iz Mekotnjaka. Bili so znani daleč na okoli kak dober oča i delavec v javnosti. Pri vsakoj hasnoti i narodnoj prireditvi i napravi so bili veren i stanoviten sodelavec. Blag njim spomin! Naj počivajo v miru!

— Velkodušni dar. Eden prvejšnji srbski minister za polodelstvo je pisao ravnatelji vseučilišča v Belgradu, da vse svoje imanje zroči vseučilišči za gojitev znanosti.

— To so napredni. V Belgradu i v Zagrebu šejo na vulicaj postaviti javne telefonske govorilnice. Bogzna ka do k tomu Ličanje (iz Like doma) pravili. Kda so na Jelačičovom trgi postavili prvokrat prostor, kama krao peški hodi i se takši prostor navadno zaznamenjuje z dvema nulama, je Ličan, ar je ne znao ločiti nule od litere „o“, popevao: „Na Jelačič plazu je velki depo, na njem je pisano dvakrat oo.“

— Železnična nesreča. Na Liki, kde so Ličanje doma sta na ednoj postaji vkliptrčila brzo i osebni vlak. Obe lokomotivi sta ščista pokvarjeni. 11 ljudi je ranjeni, smrtne prigode je ne bilo.

— Zgrableni tovaj. Nekdi v Medjimurji so zgrabili nevarnoga tovaja Balažiča, šteri je doma iz Bistrice. Imenovan je že bio svoj čas zapreti, pa je vujšeo. Orožniki so ga vsikdar zasledovali, on se je pa največ po Medjimurji stikao i jemao, kda je ne delao. Meo je prej tudi do 30 pomičnikov, ki so njemi pomagali. Cela pokrajina si je zdehnola, štera je prle dosta straha pretrpela zavolo njega.

— Več 282 jezero dinarov je zmenkalo v blagajni (kasi) mariborske železnične kurilnice. Iz te blagajne so plačivali delavce, šteri so kürili lokomotive (železnične peči). Oba uradnika, ki sta mela z blagajno poseo, so že zaprli.

— Najem brez dela. Penzionerali so v Osjeku upravnika

gledalishča, ar je svojo službo opravljao na — dopusti.

— Odlikovali so i včasi penzionirali 6 generalov i več višešnji častnikov (oficirov).

— Ajme cendo mendo zeleno! Či ga ne boš znao dobro krasti, Bog ti ne daj gorirasti! Ajme cendo mendo zeleno! Tak popevle cigan, kda se njemi deute narodi. Zato je nekša ciganska predpravica, da kaj posfūlio, ali koga znorijo. Pri Zagrebi je tudi kmet odao konja cigani za 12 jezero Din. Cigan je dao za zalog več zlati dukatov. Kda je cigana li ne nazaj bilo, da bi konja s pravimi penezi plačao i dukate odneseo, je šo kmet v banko i šteo dukate odati. Si lehko mislite kak dugi nos je dobo, kda so njemi povedali, ka so dukati poslačeni kositer.

— Zdržnolo ga je. V Zlatari na Hrvatskom se je med porivanjom vagonov eden železničar nekaj sükao med vagoni i je prišeo med obijače, kda so tisti z velkov močov vküpvdarili. Tak ga je zdržnolo, da je v nekaj minutaj zdehno.

— Krvavo gostovanje. Slovenski prinaša, da je v Dinjevci na Hrvatskom eden kmet sini slüžo gostovanje. Nekši dečko je zvao deklo plesat, pa je dobo košarico. Iz stamote njoj je povedao, da za to zaslubi plüssko. Njeni oča je to čuo, k njemi skočo i njemi edno vročo k vuhu pripelo. Vsi gostovanjščeksi so se razdelili v dva tabora i se do krvavoga bili. Gastovanja je bio konec, konec tudi tanjerom i kupicam, pač pa so domaćim ostale jestvine i pijače.

— Šteri de močnejši. V šumi poleg Visokoga na Hrvatskom sta se srečala lovec i divji kanžor. Lovec pogledne na edno oko i pošle kanžori eden tope pozdrav, šteroga pa je ščetinovec ne rad sprijao, nego se je obrno i pokazao zobe lovci. No, pa tudi tomu je kurajza ne v pete odišla, nego je ešče ednak zakuso, pa je kanžor pokazao vse štiri gori. Potom so pa meli koline.

Svetovna politika.

Magyarszko. Prvejšnji petek opodne je s svetešnjim govorom otvoril državni upravitev Horthy nedavno zebrano poslansko spravišče. Pred otvoritvov so se vršile po cerkvaj vsej ver bože službe, pri šteri so bili navzoči vsi novozvoljeni poslanci, šteri so meli na levoj roki flor (čaren pantlik) v znamenje žalosti, ar se nahaja velki broj Madjarov pod tühinskimi sosednjimi državami. Kak drugo posebnost pa zapišemo, da je bilo isti den zapreti okoli 300 oseb, ar so je somnili, da so pripravljeni na te den napraviti revolucijo. Oponememo tudi to, da je bila velika večina zdajnjega magyarszkoga spravišča zebrana z zvünrednov vladnov silov, ka je pa za nje ne ravno posebna čast.

Törčija. Törško državno spravišče je sklenolo poseben zakon, šteri prepovedavle mladini obojega spola, šteri je ešče ne dopunila 18 let, obiskavati kinematograf. Kino, šteri

bi lehko včinilo telko dobrega za srečo človeštva, žalostno v velkoj večini le podira poštenost ljudstva — ne samo na Törškom, nego tudi pri nas.

Po vsoj Evropi je začeo zadnji čas divjati lagoji beteg „gripa“. Tudi v Jugoslavijo je že prišeo, pa v Slovenijo ešče hvala Bogi ne. Zvezšega so ležejša zbetežanja, i le redkokda nastopi smrt.

Pošta upravnštva.

Pozván Jožef Vidonci. Marijan list lejko naročie svojemi sini. Koštao de na celo leto 25 dinarov. Či ščete meti, nam dajte na znanje.

Gorstoječe raste

za pintare je k odaji v Ropoči pri GOMBOČ JOZEFU hiš. štev. 11.

Naprodaj

so dve lepe breje kobile stare po sedem let. Več se izve v gradu v M. Soboti.

Svet.

Petkrat jezero milijonov so prišparali v Ameriki s tem, da so prepovedali piti janlive pijače.

Zbojali so se. Večina naši čtevcom je znano, da v Meksiku preganjajo sv. Matercerkev. Katoličanci so se uprli z vsemi dovoljenimi i mogočimi sredstvi. Katoličanci so se zdržili i kotrije toga društva za nikaj ne dajo penez v kase, štere neso izrazito katoliške, niti ne kupujejo pri trgovca od šteri znajo, da ne podpirajo katoličanov v njihovom boji proti brezvercom. Calles, brezverski predsednik republike je zavolo toga pritiska nekelko popusto. Prle je bilo dühovniki prepovedano, ne samo v cerkvi, ar so iste tak zaprete, nego i doma na domi mešuvati. Sto je bio pri takšoj meši na domi, je bio ostro kaštigani. Zdaj je te domače meše predsednik dovolio, samo dühovnik se mora prle zglasiti pri svetskoj oblasti. Molimo za srečno zmago svete Matercerkevi!

Ogrizavanja zrok smrti. Na Reki (Fiuma) se je te prisodniji zagovarjao eden železničar, ar je lani težko obstrelo svojo ženo. Nekši neprijatelje njegove žene so njemi stalno pošiljali pisma, v šteri so odurno ogrizavali njegovo ženo. Mož je vervao i bi skoro ženo k smrti strelo.

Viher na morji. Zadnje dneve je bio na Jadranskem morju velki viher. Edjo našo ladjo (hajov) je pognoan na pečine, kde se je preluknjala. V pol minutu jo je pokrila voda. Kapitan i 1 mornar sta se vtopila.

— Gripa ali španski beteg se je po vsei sosedni državaj kako razširo. V Budapeštì je vnogo ljudi zbezbožalo na tom betegi. smo lehko pripravljeni, ka se tudi pri nas pokaže. Na drugom mestu prinašamo, kak se obranimo toga ne prenevarnoga, a preci neprijetnoga betega.

— Bogat železen rudnik. V Italiji so najšli v ednom bregi jako bogato železno rudo. V kamni se nahaja 60 procentov domesjanoga železa. V najbogatejši železni rüdaj se najde komaj 45 procentov. Pravijo, da bo ta ruda telko nosila, da Italiji nede trbilo železa od indri voziti.

— Neznosna vročina. Naša zemelska krogla se v svojoj poti okoli sunca tak gible, da je v zimi nagnjeni severna polovica, na šteroj smo tudi mi v krej od sunca v leti pa proti sunči. Zato pa je v leti sunce skoro obrenas, v zimi pa preci nizko proti jugi. Na južnej polovici zemelske krugle pa je ravno naopak. Avstralija, šteri je tudi na južnej polovici ma vročino, kda je pri nas zima, i zimo, kda je pri nas leto. Zdaj je prej tam do 45 stopinj (gradov) vročine. Dosta ljudi je dobilo že sunčene bodlaje i spomrlo.

Dari na Martinišče. Na gost. pri Kocjan—Holcman Krog 96.50, N. N. iz Beltinec v zahvalo za rešitev v boji 75, Lutar Treza M. Sobota 30, Seči Matjašova žena z Gančan v zahvalo za ozdravljenje 100, N. N. M. Črnici 20, N. N. Črensovci 30, Kolarič Štefan D. Bistrica 30, Kolenko Ivan Črensovci 100, Vraz Ferd. Bakovci 100, šoštarski ceh v Nedelici nabral na Janošovo 43, N. N. Gradišče 10, Matjašec Marko od Lipe, zapušto na smrtnoj posteli 300. Bogato naj Bog poplača vsem dobrotnikom tudi v življenji i po smrti. Dar, dani za Martinišče ma jako jako dober cito. Pri delanju teštamontov ne pozabite na to. Dosta je tudi mladožencov v tom fanšček. Na vsakšem gostovanju naj se pobira ali se pa naj tržijo srečke.

Prekusnice.

Prefriganec. Ženska je štela edno budilko (vekerco) zvercati. Šla je k vörari, jo kupila i si jo na koleno prvezala. Vörar je pa bio mūhasti i je vörö navro ravno za približno te, kda je šlá ženska prek meje. Resan, kda je šla ženska mimo financov i se nazluk tak delala, kak da nikaj ne bi švercal, je začela vörä na koleni neznansko cinkati. Vsi okoli stoječi so se jako smeiali.

Centralizem. Guč je ziseo, ka de centralizem, šteri vse peneze spravila v Belgrad, tudi da na Slovenskom konje briti i ešte tisto dlako odnesejo dol v Belgrad.

Zavec je strašansko bežao i se med potjov srečao z lisicov. Lisica ga pita: „Prijateo, kama tak hitro?“ Zavec pa: „Idem v Belgrad, ar šejo na Slovenskom vse konje obriti.“ „Ja, ka te pa to briga, vej si ti ne konj“. „Pri-

jatelica, prav govoris, zavec sam, zato pa ravno bežim dol, da prle kak zapoved dajo, tam dol povem, da sam ne konj, nego zavec.“

Se ne splača. Ednemu debelomu kmetu je spadno dol groš po 50 par. Trgovec njemi pravi: „Očka, penez vam je dol spadno, poberte ga!“ „Ja, ka bi nebi, ka mi kder lačnjek poči pa bom te morao za novoga tri dinare dati.“

Alkohol — lažlivec.

Najtežje se varjemo tisti neprijatelov, ki se nam kažejo za dobre in verne prijatelje, ar so nam najnevarnejši. I takši prijateo je alkohol. Vnogoga premoti, pa verje v njegove dobrote, a slednjič se izkaže kak neprijateo, ki te drži trdo, da se njemi nemreš več braniti.

Nešterni pravijo, da alkohol razveseljavle človekovo srce. Resan postane po njegovem zavživanji človek veseli, da pozabi na nesrečo in križe življenja to ga zapela, da vživa kem dale pogostejše in kem duže v vekšoj meri toga „tolaznika.“ A veselje se naskori spreobrne v nasilnost. Največ prestopkov i hude delstev je posledica pijanosti! I tak se veselo razpoloženje spremeni v žalost. Pa tudi, či pijanec ničesa ne zagreši, občuti lažlivost alkohola, ar ma drugi den težko glavo in slabosti v teli.

Drugi pali pravijo, da alkohol davle človeki moč. To je največja zmota. Vsakdanja izkušnja nam dokazuje, da je ravno alkohol tisti, ki zapravila telovno i duševno moč in zmožnost za delo. Što je že vido pijanca, ki bi bio skrblivi delavec? Što je že čuo, da je pijanec dovršo kakše znamenito delo? Človek, ki se prepusti alkoholi je nezmožen za vsako telovno ešte menje za duševno delo, ar njemi lažliv alkohol vniči vse veselje dela. Alkohol pa tudi rodi vnogovrste betege i oni, ki ga vživajo, najhitrej podležejo betegom. — Vse lastnosti alkohola, zavolo šteri ga dičijo i opevajo, so le omama.

Alkohol slepi človeka, da ne vidi siromaštva i nevole, v štero spravila pijanec samoga sebe in svojo družino. On ga slepi, da ne vidi nesreče v sebi, v svojem pijančuvanju, nego v drugi ludej, šteri njemi predstavlja kot sovražnika. Či je pijanec nezmožen za dobro delo, ali za opravljanje svoje službe, či je nezanesljivi, površen, — či njemi to nakopavlegaštige ali zgubo dela in zasluka, te ga alkohol slepi, da so tomi vsemi le krivi drugi ljudje, ki ga po nedužnom preganjajo. Či zgubi ugled in spoštovanje, te ga alkohol slepi, da tomi ne on krivec nego njegovi nasprotniki in sovražniki. — Či njemi verstvo ide rakovo pot, so krive slabe letine. — Či opazi, da njemi je žena ne več tako prijazna kak prle, te lažnivec alkohol primarja pijanca, da mora tomi biti vzrok ona, ar njemi je postala nezvesta. I v vsej tej prigodaj dela alkohol svaje bitja i tožbe. Tako te dober prijateo pripela svojega roba v bolnico, v vozo, včasi celo v norišnico.

Tak slepi in nori alkohol svoje privržence. Vsaki spomenet človik se ga bo teda varvao, či so njemi znane te lastnosti alkohola. Škoda drugi

ga bo zmodrila. — Či bi morao sam doživeti te žalostne izkušnje, bi bilo za pobogšanje že prekesno.

Gracijana.

GOSPODARSTVO.

Vinsko senje i razstava bo v četrtek 3. III. 1927 v Ljutomeri. Či ma senje i razstava namen, prizvati kúpce iz sosedni držav, potom to prireditev pozdraylamo. Konči nekaj vina izvozijo v druge države, da ne bomo sami pijančivali i se vtraplali v preobilnom pridelki.

Živinorejci, pazite! V novejšem časi se je večkrat pripetilo, da so razločni švercarje nosili okoli kajnit i ga odavalci za živinsko sol. Kajnit pa, ne samo, da ne hasni živini nikaj, nego njoj ešte škodi, po njem postane živinče drislavo. Živinorejci radi idejo na led slepariji, ar je kajnit jako podoben živinskoi soli, je dosta falejni, zato, ka ne trbe od njega plačati carine niti monopolne pristojbine. Či bi šteri živinorejec opazo po krmlenji kakša znamenja driske, naj to itaki naznani oblasti i naj prinese s sebov nekako tistoga, ka je živini davao, da strokovnjaki preiščajo, ali je kajnit, ali prava sol.

Meteličnost se ešte naprej širi i tak izgleda, ka do nešterni kraji jaka dosta kvarni. Ponovno opominamo živinorejce, kak naj delajo, da obetežanje, aii sploj preprečijo, ali da njim obetežano živinče ozdravi.

Neobetežano živinče, šteri pa se nam ne vidi poredi, obranimo zbežtežanja, či njoj davlemo vrastvo „Elzema“. 1 kg. košta 40 Din i je zada dosta 4 do 5 glav živine. Dobi se v trgovini Čeh in Gašpar v M. Soboti. Kak se mora davati, poveta imenujiva niva trgovca.

Obetežano živinče se da ozdraviti z „Distolom“. To so nekše vrste pilule. Pomnago zagvišno, či je prav notridavljemo i či zadosta damo. Vsaka pilula košta okoli 14 Din i za vsaki 50 kg. žive žmeče pri živinčetih se davleta 2 piluli. Najbogše pa je živinče doma zvagati, da dobi popunoma natančna navodila, ka mora delati. Opomenemo samo telko, da se pilule morajo davati cele, zato je morete živinčeti potisnoti v grlo, da je ne zgrize, nego cele požre. Uspeh majo samo, či davlete zajtra na prazen blek.

V d. lendavskom srezi se dobijo zdravila proti meteličnosti pri srezkom živinodravniki.

Ocene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 305 Din., žita 210 Din., ovsa 175 Din., kukarice 200 Din., ječmena 190 Din., hajdine 300 Din., prosa 250 Din., **Živila:** Govenska v Ljubljani kg. 8—10 Din., teoci 10—12 Din., svinje 14—16 Din. **Krma:** Sena 80—90 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 64 par, Schiling 7 D. 96 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 13 D. 48 p., Francoski frank 2 D. 25 p., Švicarski frank 10 D. 94 Taljanska lira 2·45 D.

Mali oglasi.

Gor stoječi les

za ruš valon se oda v Goraji Petrovici pri MARIJI SARKÁNY gostilna.

Edno malo

in v dobrom stani posestvo do 9 pligov zemle. Či je kúpec zmožen več kúpiti ešte lejko k coj dobi 4—5 pligov. Pozvedi se v gostilni MAITZ Gornji Cmurek p. Apače.

Proda se

lepo posestvo 12 oralov njive, travniki, gozd, debelo drevje. vse pri hiži, hiža zidana in v dobrem stanju, pridela se 30 do 40 polovnjakov jabolčnice, radi preselitve. Vpraša se pri VALENTIN SUMAN v Bačkovi fari, Sv. Benedikt v Slov. goricah.

Naročnina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri

I. HAHN	ERDÖSI
trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebščinami.	trgovci z papirom igračami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.
Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	

Podpirajte i Člite

,,N-O-V-I-N-E“ !

KMEČKA POSOJILNICA

v MURSKI SOBOTI

r. z. z. n. z. uraduje vsako nedelo.

Obrestuje hrnilne vloge po 8%. Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko posojilnico naj slúžijo kmečkomi lüdstvi.